

วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง

สิ่งที่ท่านควรทราบ

1. โรคไข้เหลืองคืออะไร และป้องกันได้อย่างไร

ไข้เหลือง เกิดจากเชื้อไวรัสไข้เหลือง เป็นโรคประจำถิ่นของทวีปแอฟริกาและอเมริกาใต้ ยังไม่เคยพบโรคไข้เหลืองในประเทศไทย เป็นโรคในสัตว์ โดยเฉพาะลิงในป่า โรคแพร่มายังคนโดยยุงที่มีเชื้อไวรัสไข้เหลืองกัด ทำให้ป่วยมีอาการไข้คล้ายไข้หวัดใหญ่ ตัวเหลือง ตาเหลือง ตับอักเสบ อาการอาจรุนแรงมาก ไตวาย เลือดออก ช็อค นับเป็นโรครุนแรงและมีอัตราตายสูงถึงร้อยละ 20-50 โรคไข้เหลืองป้องกันได้โดยการป้องกันไม่ให้ถูกยุงกัดโดยใช้ยาทากันยุง หรือสวมเสื้อผ้ายกปิดร่างกาย

โรคไข้เหลืองสามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีน

2. วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง คืออะไร

วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองเป็นวัคซีนที่เตรียมจากไวรัสไข้เหลืองที่ทำให้อ่อนฤทธิ์ลง ทำให้ปลอดภัยและสร้างภูมิคุ้มกันได้นาน

3. ใครควรได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง และจะต้องให้กี่ครั้งอย่างไร

เด็กอายุตั้งแต่ 9 เดือนขึ้นไป และผู้ใหญ่ที่จะเดินทางไปหรืออยู่อาศัยในประเทศที่มีโรคไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น ควรให้ฉีดวัคซีนไข้เหลือง 1 ครั้ง ก่อนการเดินทาง 10 วัน ผู้ที่รับวัคซีนไข้เหลืองจะได้รับใบรับรองสากล จากศูนย์ที่ให้วัคซีน ซึ่งจะมียารับรองตั้งแต่ 10 วันหลังจากฉีดวัคซีนจนถึง 10 ปีหลังจากนั้น ผู้ที่จะเดินทางไปในประเทศที่มีโรคไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น จะต้องแสดงใบรับรองนี้ จึงจะเดินทางไปได้

4. ใครไม่ควรรับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลือง หรือควรเลื่อนการรับวัคซีนนี้

ผู้ที่มีภาวะดังต่อไปนี้ไม่ควรรับวัคซีนไข้เหลือง

- คนที่มีประวัติแพ้ไข่อย่างรุนแรง หรือมีประวัติเคยฉีดวัคซีนไข้เหลืองแล้วมีอาการแพ้
- เด็กอายุน้อยกว่า 6 เดือนเพราะมีความเสี่ยงจากผลข้างเคียงของวัคซีนได้สูง แต่ถ้าอายุ 6 - 9 เดือน และต้องเดินทางไปในถิ่นที่มีโรคไข้เหลือง ควรปรึกษาแพทย์เพื่อประเมินความเสี่ยงและประโยชน์ที่จะได้รับจากการฉีดวัคซีน
- ผู้ใหญ่อายุมากกว่าหรือเท่ากับ 65 ปี หญิงมีครรภ์และหญิงให้นมบุตร ถ้าจะเดินทางไปในถิ่นที่มีโรคไข้เหลือง ควรปรึกษาแพทย์ก่อนได้รับวัคซีน
- ผู้ที่มีภาวะภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือติดเชื้อเอชไอวี
- ได้รับยากดภูมิคุ้มกัน หรือยาสเตียรอยด์ นานกว่า 2 สัปดาห์ มีโรคเมเร็ง หรือรับยาเคมีบำบัด หรือได้รับการฉายแสง
- หากมีไข้ไม่สบายควรเลื่อนการรับวัคซีนไปก่อน ควรรอให้หายป่วยก่อน จึงมารับวัคซีน

กรณีเป็นหวัดเล็กน้อย ไม่มีไข้ สามารถรับวัคซีนได้

ถ้าต้องฉีดวัคซีนแต่ไม่สามารถรับวัคซีนได้ เนื่องจากมีข้อห้ามในการให้วัคซีน หรือมีข้อจำกัดทางสุขภาพ สามารถยกเว้นการรับวัคซีนได้ตามข้อปฏิบัติขององค์การอนามัยโลก โดยผู้เดินทางควรขอใบรับรองจากแพทย์เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการเดินทาง และรับคำแนะนำจากสถานทูตหรือประเทศที่จะเดินทางไป และควรระวังตนเองไม่ให้ถูกยุงกัด

5. อาการข้างเคียงที่อาจเกิดขึ้นหลังรับวัคซีน ไข้เหลือง

อาการข้างเคียงเล็กน้อย พบได้บ่อย ได้แก่ ปวด บวม แดงบริเวณตำแหน่งที่ฉีดวัคซีน มีไข้ต่ำๆ ปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ อ่อนเพลียหลังได้รับวัคซีนและอาการเป็นได้นาน 5-10 วัน

อาการข้างเคียงรุนแรงแต่พบไม่บ่อย ได้แก่ ไข้สูง พฏิกิริยาเปลี่ยนแปลง อาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ พบได้ตั้งแต่วันแรกถึง 30 วันหลังจากฉีดวัคซีน นอกจากนี้ยังมีอาการอื่น ๆ ของปฏิกิริยาแพ้วัคซีนรุนแรง ซึ่งพบได้น้อยมาก ได้แก่ หายใจลำบาก เสียงแหบ หลอดลมตีบ ผื่น ชีต อ่อนแรง หัวใจเต้นเร็ว วิงเวียน อาการเกิดขึ้นได้ตั้งแต่ไม่กี่นาทีจนถึง 2-3 ชั่วโมงหลังจากฉีดวัคซีน

ถ้ามีอาการข้างเคียงหลังฉีดวัคซีนควรพบแพทย์ทันที และควรแจ้งให้แพทย์ทราบด้วยว่าได้รับวัคซีน ไข้เหลืองไปเมื่อไร และแจ้งศูนย์ที่ให้วัคซีนด้วย

6. วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองอยู่ในแผนสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคของกระทรวงสาธารณสุขหรือไม่ และใครเป็นผู้รับผิดชอบค่าวัคซีน

วัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองไม่อยู่ในแผนของกระทรวงสาธารณสุข ผู้ที่จะเดินทางไปในประเทศที่มีโรค ไข้เหลืองเป็นโรคประจำถิ่น จะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการฉีดวัคซีนเอง

สำหรับประเทศไทยมีศูนย์ให้วัคซีนไข้เหลือง 2 แห่งเท่านั้น คือ ที่กลุ่มโรคติดต่อระหว่างประเทศ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข และที่สถานเสาวภา สภากาชาดไทย

7. เด็กจำเป็นต้องได้รับวัคซีนป้องกันโรคไข้เหลืองหรือไม่

เฉพาะเด็กอายุมากกว่า 9 เดือนและผู้ใหญ่ ที่จะเดินทางไปยังประเทศที่มีโรคไข้เหลือง เท่านั้นที่ต้องรับวัคซีน สามารถดูข้อมูลเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ <http://www.cdc.gov/travel> ว่าการเดินทางเข้าประเทศใดบ้างที่ต้องใช้ใบรับรองการรับวัคซีนไข้เหลือง

8. มีสิ่งที่ต้องปฏิบัติอื่นๆ หรือไม่

ผู้ปกครองควรพาเด็กมารับวัคซีนตามกำหนดเวลาที่แพทย์แนะนำเสมอ ในกรณีที่ไม่สามารถมารับวัคซีนได้ตามที่กำหนด ควรรีบมารับทันทีที่ทำได้ ผู้ปกครองควรเฝ้าสังเกตอาการของเด็กในสถานพยาบาลที่ได้รับวัคซีนอย่างน้อย 30 นาที จึงพาเด็กกลับบ้าน และควรสังเกตอาการต่อที่บ้านด้วย หากเด็กมีอาการข้างเคียงภายหลังจากการได้รับวัคซีน ผู้ปกครองควรรายงานให้แพทย์ทราบทุกครั้งก่อนการรับวัคซีนครั้งต่อไป

ผู้ปกครองควรเก็บบันทึกการรับวัคซีนของเด็กไว้ตลอดไป เพื่อเป็นหลักฐานว่าเด็กมีการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้บ้างแล้ว

หากมีข้อสงสัย
ควรปรึกษาแพทย์